

Ens posem les ulleres de la igualtat

**Projecte de Coeducació
a Escoles Bressol**

PRESENTACIÓ

El projecte que presentem vol oferir una nova mirada a la nostra realitat, ja que moguts per la inèrcia podem caure actituds com ara: negar les diferències entre nenes i nens, menysprear la importància del llenguatge i confondre l'escola coeducativa amb l'escola mixta.

Proposem una mirada que ens permeti posar les **ulleres de la igualtat** per a potenciar la col·laboració amb les famílies, reforçar els lligams de cooperació i poder impulsar accions educatives que ofereixin nous patrons i models de relació entre gèneres.

Ho proposem a l'escola Bressol, perquè és en l'etapa de 0 a 3 anys on els infants comencen a construir la seva identitat, i és una oportunitat per construir-la lliure d'estereotips.

OBJECTIU GENERAL

Revalorar les qualitats que es transfereixen i desenvolupen en el procés educatiu, de forma que determinats coneixements, habilitats o actituds que s'atribueixen a homes o dones, no estiguin infravalorats ni sobrevalorats pel fet de pertànyer a un o altre sexe.

PERSONES DESTINATÀRIES

La comunitat educativa entorn l'escola bressol, concretament:

- Famílies
- Infants
- Educadores i educadors

El contrari de la igualtat és la desigualtat.
La diferència i el reconeixement són condició necessària per a la igualtat.

Sylvia Schmelkes

PARAULES CLAU

Coeducació: acció educativa que pretén donar un enfocament equitatiu dels continguts, dels mètodes, del llenguatge, de les relacions, de l'organització i de les dinàmiques educatives per avançar en la construcció de nous models d'identitat i per assolir actituds i dinàmiques no sexistes ni androcèntriques. La coeducació obre pas a la llibertat de ser el que es vulgui ser i com es vulgui ser a nenes i nens, a noies i nois.

Gènere: aspectes culturals, psicològics i socialment construïts al voltant del sexe, diferenciant-los dels seus components merament biològics. Conjunt de conductes apreses que cada cultura associa al fet de ser un home o una dona.

Sexe: diferències biològiques i naturals que les persones tenim al néixer.

Estereotips de gènere: comportaments i valors que s'espera que desenvolupem pel fet de ser home o dona. Els més comuns atribuïts a les dones són: sensibilitat, debilitat, tendresa, passivitat, dependència i els associats al homes són: competitivitat, acció, força, duresa, insensibilitat, etc.

Igualtat: dret de qualsevol ésser humà al reconeixement de la seva dignitat personal. No hi ha dues persones iguals, per això, tractar de manera igual a aquells que es troben en situació de desavantatge és sempre injust. Perquè hi hagi igualtat entre persones és necessari atendre a la diversitat, les diferències.

Igualtat d'oportunitats entre dones i homes: absència d'obstacles o barreres per raó de sexe en la participació econòmica, política, cultural i social.

Discriminació negativa, tracte desigual que afecta als drets i a les oportunitats de les persones que la pateixen. **Discriminació positiva** quan es tracta de forma desigual un grup històricament discriminat, per així, posar-los en el mateix nivell que les altres persones. Un exemple és situar en espais preferents en els transports públics, a aquelles persones que necessiten atenció especial.

Androcentrisme: visió del món en termes masculins. Construcció de l'univers des d'una òptica masculina, en què el centre de la visió és

ÀMBITS D'ACTUACIÓ: EDUCADORES/S

OBJECTIUS

- Diferenciar l'educació mixta de l'educació coeducativa.
- Conscienciar als i les professionals que l'educació en la igualtat d'oportunitats és necessària per a eliminar la discriminació i els prejudicis que limiten el desenvolupament integral de les persones.
- Reflexionar i discutir els punts de vista que les persones assistents tenen respecte als rols, actituds i expectatives sexistes associades al gènere.
- Valorar les estratègies educatives que fem servir per afavorir la igualtat d'oportunitats a l'aula.
- Identificar els estereotips associats al gènere que s'utilitzen a l'aula.
- Evidenciar que els rols associats al gènere son construccions socials subjectes a canvi.
- Estimular la participació i la corresponsabilitat de les famílies.

ACTUACIONS AMB EDUCADORES I EDUCADORS

1. Xerrada formativa sobre coeducació i escola bressol

Xerrada a càrrec d'una persona experta en coeducació amb experiència com a educadora en escoles bressol.

Formació destinada a la detecció, la reflexió crítica i la progressiva eliminació dels trets sexistes i androcèntrics presents a les nostres pràctiques docents, com a base per a la construcció de propostes coeducatives a l'escola bressol.

La durada serà de 1 hora d'exposició de la ponent i 30 minuts de preguntes i aclariments per part de les persones assistents.

Calendari: Setembre / Octubre

2. Entrega d'un petit qüestionari

S'entregarà una petit qüestionari a cada educadora per fer reflexionar sobre si la seva pràctica educativa i relacional es té en compte els estereotips sexistes, alhora que es donaran petites pautes per garantir la igualtat d'oportunitats per desenvolupar plenament les aptituds de les nenes i dels nens.

ÀMBITS D'ACTUACIÓ: EDUCADORES/S

3. Sessió de Contes

ELS CONTES

El conte és un recurs àmpliament utilitzat a l'aula i ha estat vehicle educatiu, especialment en Educació Infantil i primers cicles de primària.

És un dels recursos didàctics més potents dels que disposem. La primera funció que té el conte, és el delit, disfrutar de les històries, dels personatges, de la màgia, ... a través dels contes també inculquem valors, oferim models d'actuació, ensenyem a solucionar conflictes i socialitzem.

Nosaltres volem posar la mirada en el sistema sexe – gènere, ja que com s'ha dit, els contes constitueixen un material pedagògic i un suport privilegiat en els processos d'identificació i aprenentatge dels rols de gènere i de les relacions socials entre els sexes.

Perquè elles sempre esperen, netegen, cusen i ploren?
I perquè ells sempre lluiten, salven i viatgen?

METODOLOGIA

Així doncs aquesta sessió té una doble finalitat:

- Oferir una eina útil per escollir contes.
- Aprendre a detectar i a eliminar el biaix sexista i els elements violents dels contes que expliquem.

Mitjançant dinàmiques participatives i la *Guia per triar quins contes expliquem*, elaborada pel CCB, les tècniques de l'Àrea de la Dona oferiran eines a les persones assistents per utilitzar els contes amb les ulleres de la igualtat.

Sessió de 1 hora i mitja de durada al centre escolar.

ACTUACIONS AMB EDUCADORES I EDUCADORS

4. Cine fòrum

El cinema té un gran potencial com a recurs didàctic. El cine ha estat i és un reflex de les problemàtiques socials existents en l'actualitat. És diversió, però també és pedagogia de valors transmesos per la peculiar visió del seu actor/a (director/a) cercant l'acceptació per part de les persones que l'observen.

Per això proposem visionar pel·lícules a casa, ja que així cadascú pot escollir l'horari que li va més bé.

Donarem un llistat de pel·lícules per escollir, i a través de la web es podrà participar donant la opinió.

5. Sessió de valoració

Per valorar com han anat les actuacions amb els tres àmbits i si hi ha interès per continuar en alguns d'ells, al final de les activitats, es farà una sessió de valoració.

Sessió a cada escola, de 1 hora de durada.

CRONOGRAMA

- Presentació de la sessió - 5 minuts
- Valoració individual de cada educadora - 10 minuts
- Dinàmica grupal de valoració - 15 minuts
- Valoració per parelles d'activitats (famílies i infants) - 8 minuts
- Posada en comú - 12 minuts
- Propostes de futur - 10 minuts

ÀMBITS D'ACTUACIÓ: INFANTS

OBJECTIUS

- Utilitzar un llenguatge visual i gràfic amb un tractament equitatiu per a ambdós sexes i lliure d'estereotips de gènere.
- Promoure els jocs simbòlics, les activitats i els racons potenciadors de valors coeducatius sense fer distinció de rols tradicionals per gèneres.
- Treballar contes amb protagonistes femenines i masculins no estereotipats, i que promoguin models d'igualtat entre gèneres.
- Fer explícits els sabers i les aportacions de les dones.

EL SEGREI PERQUÈ
ELS NENS I NESES
SIGUIN FELIÇOS
ES ENSENYAR-L'OS
A ACCEPTAR
LA SEVA TOTALITAT

ACTIVITATS

Se'n proposa una per cada trimestre

Les imatges i el llenguatge

Tenir present, quan s'utilitzen imatges, dibuixos i contes, que apareguin personatges masculins i femenins fent les mateixes accions.

8 de març

Activitat per descobrir el treball de les dones al llarg de la història. Donar a conèixer dones científiques i aprofitar per fer experiments amb els infants.

Acció positiva

Separar els infants en nens i nenes i fer activitats diferents:

- els nens fan massatges (se'ls hi fa a ells, ho fan a companys i a ninos)
- les nenes jugen amb camions, jocs de força i acció.

ÀMBITS D'ACTUACIÓ: FAMÍLIES

OBJECTIUS

- Donar suport a les famílies en l'educació dels seus fills i filles, proporcionant-los espais de reflexió i activitats per a reforçar la seva funció parental.
- Ajudar les famílies a tenir major consciència que l'educació en la igualtat d'oportunitats és necessària per a eliminar la discriminació i els prejudicis que limiten el desenvolupament integral de les persones.
- Identificar els estereotips associats al gènere que s'utilitzen a casa.
- Valorar i discutir els punts de vista que les persones assistents tenen respecte als rols, actituds i expectatives sexistes associades al gènere.
- Evidenciar que els rols associats al gènere són construccions socials subjectes a canvi.

ACTUACIONS

1. Entrega del Dossier de les Reflexions

Les educadores entregaran a cada infant un petit dossier acompanyat d'una carta que explica el què és i que el centre s'ha adherit al projecte *Ens posem les ulleres de la igualtat*.

Al petit dossier es plantegen diferents reflexions personals i/o de parella, sobre les expectatives que tenen sobre el seu fill o filla.

Han de contestar 5 preguntes i retornar-ho a l'escola al cap de 10 dies.

2. Sessió participativa

Estil escola de pares i mares, a través de dinàmiques participatives, es parlarà dels rols socials que s'atribueixen a cada sexe.

Sessió de 1 hora i mitja, a l'escola bressol, l'horari a concretar.

CRONOGRAMA

Presentació: projecte, talleristes i persones assistents - 12 min

Marcar pautes i normes de funcionament - 3'

Dinàmica 1 (explicació, realització i debat) - 30'

Dinàmica 2 (explicació, realització i debat) - 30'

Valoració sessió i explicació del cinefòrum - 10'

3. Cine fòrum

Es proposa visionar un seguit de pel·lícules a casa, ja que el cinema és un gran recurs didàctic, on es plantegen diferents problemàtiques socials de forma divertida i amena.

En principi està previst explicar-ho a la sessió participativa, però si hi ha interès es pot programar una sessió de cinema compartida.

És la mateixa proposta que les educadores.

4. Sessió de Contes

Les famílies són conscients del saber i de les experiències que ofereixen els contes, però no sempre són conscients del seu poder socialitzador.

Aquesta sessió pretén que a través dels contes coneguin els estereotips associats a cada sexe.

També se'ls regalarà la *Guia per triar quins contes expliquem*, per ajudar a les famílies en l'elecció dels contes i si cal en la transformació/adaptació dels contes per tal que no portin missatges sexistes.

Sessió de 1 hora i mitja de durada a cada escola.

Ens posem les ulleres de la igualtat

Esperem que aquest projecte ens ajudi a avançar en construir una identitat als nostres infants lliures de prejudicis i estereotips.

Proposem una mirada que ens permeti posar les **ulleres de la igualtat** per a potenciar la col·laboració amb les famílies, reforçar els lligams de cooperació i poder impulsar accions educatives que ofereixin nous patrons i models de relació entre gèneres.

Ho proposem a l'escola Bressol, perquè és en l'etapa de 0 a 3 anys on els infants comencen a construir la seva identitat.

Projecte de Coeducació a Escoles Bressol

ÀREA DE LA DONA

Muralla St. Domènec 24

08241 Manresa

Telèfon: 93.693.03.70

Fax: 93.693.03.69

Correo: dona@ccbages.cat

CONSELL COMARCAL DEL BAGES

PUNT
D'INFORMACIÓ
I ATENCIÓ A LA DONA

Consell Comarcal del Bages